

Sesiunea 320

FAPTELE APOSTOLILOR cap. 17:22-34

Tema: Predica lui Pavel în Atena.

Dragi ascultători, continuăm astăzi călătoria noastră urmând itinerarul Apostolului Pavel pe care l-am părăsit în episodul nostru trecut, tocmai în Atena.

Am văzut că înainte de a ajunge în Atena, echipa misionară din care făcea parte și Pavel colindase partea europeană răspândind Evanghelia în Tesalonic și apoi în Berea. Datorită opoziției ridicate de iudeii din acele părți, apostolul Pavel pleacă la Atena, lăsându-i pe Timotei și Sila să asiste pentru încă o vreme bisericile din Tesalonic și Berea. În cele din urmă echipa avea să se întâlnească în Atena.

Cam acesta este rezumatul a ceea ce s-a întâmplat în episodul nostru trecut și o explicare a modului în care a ajuns Pavel în Atena.

După cum am văzut Pavel nu stătea cu mâinile în sân în Atena. Ba chiar ni se spune că se întărâta duhul în el când vedea idolatria în care viețuia această cetate.

Dragii mei ce bine ar fi dacă și noi am avea sensibilitate față de idolatria din jurul nostru. Pentru Pavel, ceea ce vedea, determina suferință în sufletul lui și, bineînțeles, acțiune. Astfel Pavel începe să le predice acestor oameni. De fapt acesta este punctul în care am rămas – cuvântarea lui Pavel în Areopag. Să ne întoarcem deci la capitolul 17 în cartea Faptele Apostolilor și să urmărim această cuvântare:

Fapte 17:22

[v. 22 Pavel a stat în picioare în mijlocul Areopagului, și a zis: „Bărbați Atenieni! În toate privințele vă găesc foarte religioși.](#)

Apostolul își începe cuvântarea simplu: “Bărbați atenieni!” Apoi el le spune că îi percepe ca fiind oameni foarte religioși (față de zeități). Atenienii erau foarte religioși. Orașul era plin de idoli. Grecii aveau un număr nesfârșit de zei. Aveau zei mari și zei mici; de fapt, ei aveau câte un zeu pentru orice. La această religiozitate se referă Pavel.

Mi se întâmplă din când în când să aud oameni spunând: “De ce să trimitem misionari în țări străine? Nu au ele propria lor religie?” Presupun că s-a găsit cineva care să-i spună lui Pavel: “De ce te duci la Atena? Oamenii de acolo își au religia lor!”

Sunt sigur însă că răspunsul lui Pavel era ceva de genul: “Tocmai asta este problema: au prea multă religie!”

Un predicator, foarte bun prieten, mi-a spus odată: “Când am venit la Hristos mi-am pierdut religia.”

Mulți oameni din bisericile noastre au nevoie să-și piardă religia pentru a-L putea găsi pe Hristos. Aceasta este marea problemă. Unii spun: “Oamenii sunt prea răi pentru a fi mântuiți.” Numai că ei se cred prea religioși, prea buni, prea vrednici pentru a avea nevoie de mântuire.

Dragul meu prieten, trebuie să ducem Evanghelia la toți oamenii pentru că toți sunt pierduți și au nevoie de Hristos. De aceea s-a dus Pavel la Atena. Atenienii aveau nevoie să audă mesajul Evangheliei.

Observați și faptul că Pavel nu s-a dus în sinagogă în Atena. Nu avea o astfel de trambulină în Atena. El își începe cuvântarea prin formula: “Bărbați atenieni!”, face referire la religiozitatea lor și continuă astfel:

Fapte 17:23

v.23 Căci, pe cînd străbăteam cetatea voastră și mă uitam de aproape la lucrurile la cari vă închinați voi, am descoperit chiar și un altar, pe care este scris: ‘Unui Dumnezeu necunoscut!’ Ei bine, ceea ce voi cinstiți, fără să cunoașteți, aceea vă vestesc eu.

Pavel a văzut obiectele închinării atenienilor. El a observat altarele, idolii și templele lor. De fapt, frumosul templu numit Parthenon fusese înălțat în cinstea zeiței Atena. Peste tot erau idoli. Pavel le spunea atenienilor: “Am văzut toate acestea și în mijlocul lor am zărit un altar pe care se găsește inscripția: ‘Unui Dumnezeu necunoscut’.”

Acum, un altar către un dumnezeu necunoscut poate fi un indiciu al faptului că atenienii erau deschiși la nou. Ei nu vroiau să lase pe nimeni pe dinafară. Dacă ar fi venit cineva la Atena și ar fi spus: “Cum se face că nu aveți un altar pentru dumnezeul meu?”, ei ar fi răspuns: “Ei bine, acesta este altarul pentru dumnezeul tău.” Astfel, orice străin putea veni să se închine la acest altar al dumnezeului necunoscut crezând că a fost construit pentru dumnezeul lui.

Sau poate că ei recunoșteau faptul că exista un Dumnezeu pe care nu-L cunoșteau. Multe popoare păgâne recunosc că dincolo de idolatrie există un Dumnezeu viu și adevărat. Ei nu știu nimic despre El și nici cum se pot apropia de El. Dar au tradiții care vin din vechime și prin care strămoșii lor se închinau acestui Dumnezeu viu. Poate că așa stăteau lucrurile și cu atenienii.

Pavel folosește acest altar ca punct de plecare pentru mesajul său. El le spune grecilor că vrea să le vorbească despre acest dumnezeu necunoscut. Le spune că vrea să le spună câte ceva despre Dumnezeu pe care ei nu-L cunosc. Poate că aceasta nu este o abordare prea diplomatică. La urma urmei, atenienii credeau că știu totul. Această mulțime de filozofi se întrunea în fiecare zi în Atena. Și oamenii vorbeau între ei așa cum fac și în universitățile de azi. Iată însă că Pavel începe să vorbească cu ei despre Dumnezeu pe care ei nu-L cunosc. Cine este El? În primul rând, le spune Pavel, El este Dumnezeuul creației.

Fapte 17:24

v.24 [Dumnezeu, care a făcut lumea și tot ce este în ea, este Domnul cerului și al pământului, și nu locuiește în temple făcute de mâni.](#)

Dumnezeu a arătat foarte clar în Vechiul Testament – chiar și atunci când a dat modelul pentru cortul mărturiei și pentru templu – că El nu locuiește într-un singur loc. Solomon a recunoscut acest lucru în rugăciunea de dedicare a templului: “Dar ce? Va locui oare cu adevărat Dumnezeu pe pământ? Iată că cerurile și cerurile cerurilor nu pot să Te cuprindă: cu cât mai puțin casa aceasta pe care Ți-am zidit-o eu!” (1 Împ. 8:27).

Acești oameni din Vechiul Testament recunoșteau faptul că Dumnezeu, Creatorul, Dumnezeu cel viu nu poate locui într-o clădire ridicată de mâna omului. Omul trăiește într-un univers creat de Dumnezeu. De unde a căpătat omul ideea că poate construi o clădire în care să locuiască Dumnezeu? Nu știu, dar nu este una tocmai bună. Dumnezeu are nevoie de inimile noastre mai mult decât de o clădire. Vă asigur că sunt catedrale de o frumusețe covârșitoare dar nu sunt mai mult decât simple muzee. De ce? Pentru că de mult oamenii au părăsit acele clădiri și Dumnezeu vine în inima oamenilor și nu între pereți de cărămidă și ciment.

Dar să ne întoarcem la Pavel:

Fapte 17:25

v.25 [El nu este slujit de mâni omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, El, care dă tuturor viața, suflarea și toate lucrurile.](#)

Aici vine lovitura de maestru a lui Pavel. El le spune atenienilor: “Dumnezeu nu are nevoie de nimic de la voi. Voi ați construit un altar pentru El și Îi aduceți jertfe pentru a-L hrăni”.

Ei vroiau ca Dumnezeu necunoscut să știe că ei se gândesc la El. Acum Pavel le spune: “Dumnezeu nu are nevoie de nimic de la voi! El este Cel care vă dă totul. El vă dă viața și suflarea. El v-a dat soarele, luna și stelele. El v-a dat toate lucrurile.”

După cum descoperim și în alte scrieri, atenienii se închinau soarelui. Ei spuneau că Apollo traversa cerul în carul lui în fiecare zi. Pavel le spune că soarele este un dar de la Dumnezeu.

Creatorul este Dumnezeu cel viu, dragii mei. El este Cel care v-a dat tot ce aveți, tot ce vedeți. Și tot El este Cel care vă dă mântuirea. Dumnezeu vă dă și daruri spirituale, pe lângă cele materiale.

Fapte 17:26

v.26 El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr'unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și a pus anumite hotare locuinței lor,

Dumnezeu a făcut o singură omenire. Acest verset nu vorbește despre frăție. Singura frăție pe care o prezintă Scriptura este cea a credincioșilor în Hristos Isus. Poate că aș putea să adaug că ar mai exista și o frăție a păcatului. Toți suntem păcătoși. Afirmția lui Pavel conform căreia Dumnezeu a așezat anumite vremi oamenilor și a pus hotare locuinței lor este fascinantă.

Pe lângă faptul că El este Dumnezeu care a creat universul și ființele omenești, este interesant de remarcat faptul că tot El este Cel care i-a așezat pe oamenii în anumite zone geografice.

Am auzit de oameni cu pielea deschisă la culoare care au primit indicații de la medici să se ferească de soarele puternic al verii. Iată deci că există și un motiv medical pentru care Dumnezeu a așezat oamenii din rasa neagră în locurile în care soarele arde puternic și oamenii cu pielea deschisă la culoare înspre nord unde nu este tot atât de mult soare. Cei care au pielea deschisă trebuie să fie atenți la cât de mult stau la soare. Dumnezeu este Cel care a determinat amplasarea geografică a creaturilor Sale.

Aceasta a fost doar o paranteză. Să revenim la cuvântarea lui Pavel.

Dumnezeu a așezat națiunile în anumite locuri. Războaiele din trecut au pornit din cauza faptului că unele popoare nu au vrut să rămână unde le era locul; ele au dorit să ocupe teritoriul altora. Aceasta a fost cauza principală a războaielor acestei lumi.

Fapte 17:27

v.27 ca ei să caute pe Dumnezeu, și să se silească să-L găsească bîjbăind, măcar că nu este departe de fiecare din noi.

Omul nu caută să-L descopere pe Dumnezeu viu și adevărat; căutarea sa are ca scop un dumnezeu, un zeu. De aceea este gata să accepte un idol și să i se închine. Omul nu-L

caută neapărat pe Dumnezeu, dar bâjbâie încercând să găsească ceva sau pe cineva pentru a umple golul din inima sa.

Fapte 17:28

v.28 Căci în El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poeții voștri: „Sîntem din neamul lui...”

Observați, vă rog, că Pavel nu îi numește pe atenieni „fii ai lui Dumnezeu”, ci urmașii, sămânța lui Dumnezeu.

Pavel se referă aici la creație și la relația cu Dumnezeu prin creație. Și să știți că aici nu este vorba despre panteism. El nu spune că totul este Dumnezeu. Pavel spune că trăim în Dumnezeu, în El avem viața și mișcarea, dar Dumnezeu este dincolo de acest univers creat de El.

Apostolul citează, de asemenea, din poeții lor. Unul din poeții citați era Arastus care a trăit în preajma anului 270 î.H. El a fost un stoic din Cilicia. Acest poet și-a început un poem cu o invocare a lui Zeus în care spunea: “și noi suntem din neamul lui”. Cleanthes a fost un alt poet care a trăit în jurul anului 300 î.H. și care, într-un imn închinat lui Zeus, spune: “noi suntem urmașii lui”. Pavel vrea să spună că noi suntem creația lui Dumnezeu.

Dragii mei, eu unul sunt impresionat de modul în care îi abordează Pavel pe acești oameni. Din câte observăm aici, Pavel le cunoștea obiceiurile și cultura acestor oameni.

Adesea noi mergem să prezentăm Evanghelia unor oameni despre care nu cunoaștem mare lucru. Începem să vorbim cu ei și nu găsim nici un punct comun, ba chiar spunem lucruri nepotrivite culturii lor și ne mirăm apoi că suntem respinși.

Pavel face aici dovada unei bune cunoașteri a atenienilor. Dar să revenim la predica lui:

Fapte 17:29

v.29 Astfel dar, fiindcă sîntem de neam din Dumnezeu, nu trebuie să credem că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite cu meșteșugirea și iscusița omului.

Cu alte cuvinte, el spune că nu trebuie să fim închinători la idoli. El a demonstrat că Dumnezeu este Creatorul. Acum el Îl va prezenta ca Răscumpărător.

Fapte 17:30

v.30 Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință, și poruncește acum tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască;

A fost o vreme când Dumnezeu a închis ochii față de păgânism. Acum a intrat lumina în lume. Dumnezeu le cere oamenilor de pretutindeni să se întoarcă la El. Lumina creează responsabilitate. Acum Dumnezeu le poruncește tuturor oamenilor de pretutindeni să se pocăiască.

Pavel L-a prezentat pe Dumnezeu în calitate de Creator al lucrărilor Sale din trecut. În continuare, el Îl arată pe Dumnezeu ca Răscumpărător în lucrarea Sa din prezent și ca Judecător în lucrarea Sa din viitor.

Fapte 17:31

v.31 [pentru că a rînduit o zi, în care va judeca lumea după dreptate, prin Omul, pe care L-a rînduit pentru aceasta și despre care a dat tuturor oamenilor o dovadă netăgăduită prin faptul că L-a înviat din morți...`](#)

Judecata lui Dumnezeu va fi dreaptă. Această judecată va veni printr-un Judecător cu mâinile străpunse de cuiele crucii, de Acela care a înviat din morți. Pavel vorbește întotdeauna despre învierea lui Isus Hristos. Prin această înviere din morți a lui Isus Dumnezeu îi asigură pe oameni că va fi o judecată.

Fapte 17:32

v.32 ¶ [Cînd au auzit ei de învierea morților, unii își băteau joc, iar alții au zis: „Asupra acestor lucruri te vom asculta altădată.`](#)

Știți de ce își băteau joc de el? Pentru că platonismul nega existența învierii din morți. Acesta era unul din semnele distinctive ale platonismului – negarea învierii fizice. Dacă îi auziți pe unii oameni vorbind despre învierea spirituală dar negând învierea în trup, să știți că auziți filozofia platonice, nu învățătura creștină. Pavel îi învăța pe oameni învierea fizică dintre cei morți. Dar, când au auzit că le vorbește despre învierea din morți, unii au început să-și bată joc de el.

Fapte 17:33

v.33 [Astfel, Pavel a ieșit din mijlocul lor.](#)

Unii critici spun că această cuvântare a lui Pavel de la Atena a fost un eșec. Întotdeauna se vor găsi unii care își vor bate joc de Evanghelia, așa cum întotdeauna se vor găsi unii care vor crede. Mie nu mi se pare deloc că a fost un eșec.

De fapt, eu nici nu cred că prezentarea Evangheliei poate ajunge vreodată la eșec. Chiar dacă noi nu vedem rezultatele ele vor apărea pentru că nu este efortul nostru cel care contează ci mesajul lui Dumnezeu.

Imi aduc aminte de fapt de un episod care ilustrează foarte bine acest lucru. Am întâlnit o misionară a cărei poveste este foarte interesantă.

Ea a crescut într-un orfelinat și pentru că nu avea o fizionomie prea atrăgătoare nu avea nici un prieten. Nici măcar îngrijitoarele de acolo nu se apropiiau de ea pentru a-și arăta dragostea.

Într-o zi, la orfelinat a venit o studentă care a prezentat evanghelia și le-a vorbit despre dragostea lui Dumnezeu. La sfârșit a întrebat dacă, în urma acestei prezentări ei au înțeles că Dumnezeu are dragoste pentru ei și dacă vor să accepte această dragoste acceptându-l pe Domnul Isus ca Mântuitor al lor.

Nimeni nu a spus nimic. Nimeni nu a indicat prin vreun gest că ar fi gata să accepte ceea ce li se prezentase. În schimb, misionara noastră de mai târziu a fost copleșită de acest mesaj al dragostei. Ea a simțit această dragoste a lui Dumnezeu, chiar dacă nimeni din jur nu o iubea sau o accepta. Însă nu i-a spus nimic studentei care a plecat oarecum întristată pentru că nu obținuse nici un rezultat.

Peste ani, fetița micuță de atunci a crescut și a crescut și în dedicarea ei pentru Dumnezeu. La un moment dat a ajuns misionară și împreună cu soțul ei au ajuns în mijlocul unor triburi sălbatice pentru a le vorbi de dragostea lui Dumnezeu.

Au petrecut acolo cinci ani, trecând prin nenumărate încercări. După ce au fost torturați, apoi acceptați de triburi, au suferit diferite boli, până când soțul a murit. În tot acest timp, nici măcar o singură persoană nu a fost receptivă la mesajul evangheliei. Au trecut cinci ani și misionara noastră s-a întors singură și tristă acasă. Nu știa de ce este așa. De ce atâtea sacrificii și nici un rezultat.

Dar, au mai trecut câțiva ani, și cei din organizația misionară au luat-o pe prietena noastră într-o călătorie surpriză. Locul unde au dus-o era locul în care ea fusese misionară. Acolo erau adunați peste 3000 de oameni care aveau un serviciu special de botez. Cel care conducea serviciul era tocmai căpetenia care aruncase săgeți în soțul ei.

În momentul în care elicopterul a coborât și misionara a ieșit din el, toată adunarea aceea a venit înspre ea pentru a o îmbrățișa.

Printre lacrimi au povestit pentru ore modul în care Duhul lui Dumnezeu a folosit sămânța aceea pe care ea o sădise în inimile lor. Dar, vedeți, trecuse atâta timp și ea nu știuse nimic despre ceea ce făcea Duhul Sfânt.

Deci, dragii mei, propovăduiți evanghelia, chiar dacă rezultatele întârzie să apară.

Ceea ce a făcut Pavel nu a fost un eșec:

Fapte 17:34

v.34 Totuș unii au trecut de partea lui, și au crezut; între aceștia era Dionisie Areopagitul, o femeie numită Damaris, și alții împreună cu ei.

A existat un grup bine legat de credincioși în Atena. Când Pavel ajungea într-un loc și predica Evanghelia, se găseau oameni care să răspundă chemării lui Dumnezeu și să devină creștini. El nu a avut un eșec în Atena.

De fapt, oriunde este predicat Cuvântul lui Dumnezeu vor fi și oameni care vor asculta și vor crede. Nu neglijați acest lucru.